

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Kossuth, într'un interval foarte scurt, scrie a doua epistolă despre situațiunea Ungariei deputatului dietal Ignățiu Helfy. Epistola acesta din urmă este o comitivă la un „exposé” istoric despre cestiunea bosniacă în criza orientală.

Comitiva sau epistola se începe așa: „În sesiunea din urmă a delegațiilor Zsedenyi a dis: Ocupațiunea Bosniei și Erțegovinei, — numită de Max Falk, referentul în afacerea celor 60 milioane, o întreprindere ce se opune minții sănătoșe — va cutropi lucrarea, nisuițele și vitejiile de de ce seculi, pentru că ea va duce la formațiuni, în cari de aci încolo Ungaria nu va mai avé loc.”

„Se pôte, că dieta, care s'a deschis astăzi, să sancțiuneze această politică funestă, care este condamnată chiar și de ómenii din cercurile guvernului?”

„Acesta ar fi un fenomen uimitoriu, de se întâmplă cumva; un fenomen ne mai auđit uimitoriu.

„Când guvernul ar voi să mărturisască ce voiesce el cu ocupațiunea aventurósă, nu s'ar afla în casa deputaților nici de ce ómeni, cari s'ar încumete a vota pentru densa.

„Guvernul înse nu vrea să mărturisască. El se baricadéză după mandatul european; el înșală, el mistifică.”

Kossuth în decursul epistolei spune, că cedarea Basarabiei, ocuparea Bosniei și Erțegovinei sînt pregătite încă dela anul 1875 cu ocașiunea întelniei dela Reichstadt. Cu tóte aceste descoperiri va fi mare minune, dacă dieta și delegațiunile nu vor aproba politica lui Andrassy.

Cu ocașiunea, când s'au retras Românii resp. funcționarii români din Basarabia, prefectii respectivi s'au adresat cătră locuitori cu următoarele proclamațiuni:

Cetățeni din Ismail! Tóte puterile cele mari întrunite în congresul de la Berlin au otărit trecerea vóstră supt guvernul Maiestății Sale Imperatorului tuturor Rușilor.

Datori a ne supune otăririi înaltului tribunal al marilor puteri, administrațiunea mea încetéză astăzi; vè exprim dar cele mai călduróse mulțămiri pentru nobila vóstră purtare și puternicul ajutoriu, ce ne-ați dat în timpul administrării nóstre.

Ș'acum poftindu-vè din inimă tóte fericirile, ce inima vóstră doresce și va dorí, vè salut pe toți cu cea mai mare iubire și recunoscínță.

p. Prefectul de Ismail, T. Murgén.

Cetățeni din Bolgrad! Congresul de la Berlin a otărit, a se ceda județul vostru în stăpânirea Maiestății Sale Imperatorului tuturor Rușilor.

Datori cu toții, a ne supune, mi împlinesc, retrăgându-mè, o datorii săntă d'a vè aréta recunoscínța mea și simțemintele mele de iubire, pentru concursul, ce mi-ați dat toți, pe

timpul, cât am avut onórea de a administra acest județ.

Prefectul de Bolgrad, C. Poteca.

Cetățeni din Cahul! Înaltul tribunal al puterilor celor mari, a otărit trecerea acestui județ sub guvernul Maiestății Sale Impèratului Rusiei.

Datori cu toții, a ne înclina în fața otăririi puterilor celor mari, më trag cu personalul administrațiunei mele și dar vè rog pe toți, să primiți cele mai ferbinți mulțămiri pentru puternicul ajutoriu, ce mi-ați dat în administrarea acestui județ.

Vè poftesc tóte fericirile ce doríți și vè rog să primiți espresiunea simțemintelor mele de iubire și de recunoscínță.

Prefect de Cahul, I. Livescu.

Locuitorii români din Basarabia emigréză în mare parte. Despre impregiurarea acesta cetim în „V. C.”

În sèra de 18 Octobree, la 11 óre din nópte, a sosit vaporul de Ismail, aducénd aprópe 400 Basarabieni, ce emigrau de acolo. Mulțimea Basarabiilor este așa de mare în Galați, încât nu se mai găsește nici o cameră liberă la otel, nici chiar case private. Articolele de îndestulare încep a se scumpi. Otelierii cer prețuri esagerate.

Tot în acea nópte a sosit și Em. Sa episcopul Melhisedek.

Relativ la organizarea Dobrogei estragem din „Pressa”:

Ceea ce socotim noi, că ar trebui să se facă, de îndată, constituantă, va fi să se declare dacă anecază Dobrogea ca o nouă provincie română. Apoi, anecându-o, va trebui să se pronunțe dacă Dobrogea are să fie supusă unui regim special, și pentru câți ani. Odată aceste două puncturi esențiale stabilite, constituantă ar trebui să declare, ca organizația civilă, militară și administrativă a Dobrogei, în mod definitiv, pentru un număr de ani determinați, să se facă treptat, prin legi speciale, de cătră adunările ordinare, și după ce guvern și adunări vor avé destulă cunoscínță de starea, trebuințele și interesele acestor ținuturi, atât de necunoscute pentru noi astăzi.

Un al doilea punct esențial, ce ar trebui să'l recunóscem și să'l adoptăm cu toții, ar trebui să fie, ca Dobrogea să se considere cu desevêșire scósă din luptele nóstre politice, adecă din politica militantă a partidelor. Pentru Dobrogea, să nu existe nici drépta, nici stânga, nici centru. În Dobrogea să se trimită, ca funcționari, ca organizatori, ca comisari, tot ce avem mai capabil, mai prob, mai experimentat, mai încercat, fără a se considera dacă este alb, roșu, ori centru. Guvernul să se adreseze și să reclame concursul celor mai buni, fără a se preocupa din ce partidă fac parte; căci, numai întindénd astfel cercul alegei sale, va puté isbutí a bine organiza, a bine administra această provincie, și a ne face iubiți și stinați de locuitorii săi. Asemenea și cei cari sînt mai buni, și în posibilitate a lucra, să fie datori a primí asemenea

propuneri, fără a se preocupa, dacă ele vin dela un guvern, care nu este din partidă lor.

Să se hotărască dar guvernul de astăzi, ca, dacă face politică mică pentru țara cea mare, cel puțin să facă politică mare pentru o mică parte a țării. Să ne hotărím și noi toți, căți sîntem de alte partide decăt partidul guvernanților nostri, a intra pe calea politicei celei mari, cel puțin în acest nou colț de pământ, în care se agitá interese atât de mari.

Adoptând ca basă a conduitei nóstre aceste două condițiuni esențiale, adecă caracterul de provisor și de studiu al măsurilor ce vor fi a se lua pentru organizarea Dobrogei, ca și escluderea ei din politica noastră militantă de partide, vom isbutí, sîntem siguri, într'un timp scurt, a ne implânta în Dobrogea mai mult pôte decăt s'a cređut, și a face din acest ținut, în care au să se desvólte atâtea interese europene, un paravan, un adăpost contra multor eventualități și sguđuri politice, cari ar amenința țera întrégă.

Sub aceste condițiuni numai, și în timp de doi ori trei ani, vom putea cunóșce, care ar fi cel mai bun sistem de organizare politică, administrativă, judecătórescă, financiară și militară, care ar trebui aplicat acestei țeri. Și, odată acest sistem însuși el va trebui să fie provisor, adecă aplicabil în timp de 10, 15, pôte și de 20 de ani, mai nainte de a identifica organizarea Dobrogei, în mod absolut, cu acea a restului României. Trebuie, în alte cuvinte, de și într'un mod mai ușor, a face pentru Dobrogea aceea, ce francesii au făcut și fac pentru Algeria.

Identificarea sau absorbițiunea acestei țeri cu România, trebuie să se facă încet, treptat, fără a brusca dătimele, obiceiurile și chiar prejudecățile locale, fără a lovi în credințele și susceptibilitățile locuitorilor ei. Conchista morală a unei țeri nu se face prin violență, bruschetă și silă, ci prin persuasiune, bună-voință și afecțiune. Așa trebuie Românii să facă conchista Dobrogei: ea va fi cea mai tare și cea mai durabilă.

Dela congresul național bisericesc al Românilor greco-orient. din Ungaria și Transilvania.

(Raport special al „Tel. Rom.”)

Ședința XXI

din 21 Octomvrie (2 Nov.) 1878.

Ședința se deschide la 5 óre după amédi. Protocolul ședinței a XIX se cetesce și verifică. Nefind gata protocolul ședinței XX, verificarea lui se amână.

Presidiul face următoarea propunere:

„Cu privire la dispoziția statutului organic § 162, apoi la principiile susținute prin conclusele congresuali din 14/26 Octobree 1870 Nr. 139 și 140, precum și prin reprezentațiunea făcută la prea înaltul loc sub acelaș dat; în fine cu privire și la enuncia-

tul congresual din 23 Novembre 1874 Nr. 63 — din incidentul intrării într'un period nou congresual de trei ani, congresul să se pronuncie de nou: că asesorii senatului scolar și ai celui epitropesc la consistoriul metropolitan sînt aleși și pe viitor, și numai locurile vacante sînt a se îndepliní prin alegere în congres, după modalitatea prescrișă pentru astfel de alegere.”

În legătură cu această propunere presidiul notifică, că „la consistoriul metropolitan au devenit vacante trei locuri de asesori consistoriali anume: unul în senatul strîns bisericesc prin abdicarea Prea S. Sale dlui epp actual al Aradului Ioan Meșian, altul în senatul epitropesc prin abdicarea pâr. protopop Trombițaș, și al treilea în senatul scolar prin mórtea directorului gimnasial Dr. Ioan Meșota.”

Propunerea, resp. raportul presidiului se transpune comisiunei organizátore.

După ce dep. Cosma ca referent ai comisiunei însărcinate cu modificarea regulamentului de casă își termină referada sa, se pune la ordinea șilei raportul comisiunei însărcinate cu afacerea fondurilor comune a dieceselor Arad și Caransebeș.

Raportorul cav. Pușcariu raportéză, că în această comisiune asupra obiectului din cestiune s'au ivit 3 voturi, unul pentru retrimitere la sínódele eparchiale, spre nouă pertractare, altul pentru trecerea la ordinea șilei și al treilea, votul majorității, al cărui raportor este d-sa, pentru despărțire. Iar ca raportor al maior. comis. arată, că această majoritate — luând la pertractare mai întâiu cestiunea: dacă aceste fonduri sînt a se administra și mai departe în comun, sau sînt a se împărți între diecesele respective, — și esaminându-o din tóte punctele de vedere ale dreptului și legii, ale conformității și oportunității, ale economiei practice și ale dorințelor manifestate din partea celor îndreptățiți, — și considerând anume:

a) Că nu numai în sensul legilor civile este fie-care parte îndreptățită a pretinde segregarea părții sale dela o avere comună de natură divisibilă, — dară și după tenórea statut. org. fie-care parte constitutivă a metropoliei nóstre are dreptul a-și administra averea sa prin propriile sale organe autonome și independente;

b) considerând că organele chemate pentru administrarea averei și fondurilor eparchiale în sensul statutului sînt consistoriile eparchiale și resp. senatele epitropesci ale acestora, prin urmare administrarea numitelor fonduri prin organe abnormale precum e epitropia fondurilor comune instituită în mod provisoric la Arad sau instituindă la Timișóra sau airea ar fi o instituțiune abnormală și prejudiciósă constituțiunei nóstre bisericesci;

c) considerând că administrarea numitelor fonduri prin epitropia comună subordinată la două sínóde eparchiale independente unul de altul, la cas de diferințe în păreri ar deveni nepracticaveră și chiar imposibilă; — apoi

d) mai considerând și aceea că

atare administrare pretinde prea mari spese, pentru că după cum arată socotelile până acum a consumat preste 20% ale venitelor, — pre când după esperința făcută administrarea averilor diecesane prin propriile sale organe d'abia recere 1% a venitelor; —

e) considerând, că și siguranța fondurilor trebuie să fie mai mare pe lângă organele cele normale în stat. org. decât prin cele nenormale, — și și folosele poporului credincios mai accesibile la propriile lor centre administrative bisericesci, decât dela un loc lui mai străin și îndepărtat; —

f) considerând, că și dorințele legale și ecuitabile ale părților îndreptățite sunt îndreptate într'acolo, ca aceste fonduri comune să se segregeze și să se transpună în administrațiunea separată a organelor legali a respectivelor diecese; —

g) considerând, că precum a fost posibilă segregarea acestor fonduri comune între Sârbi și Români, tocmai așa de posibilă este și între respectivele diecese române; — și în fine

h) considerând, că eventuala înființare de eparchii nouă nu poate împedea împărțirea acestor fonduri între eparchiile de acum a Aradului și Caransebeșului, de ore-ce la înființarea de eparchii nouă, tocmai așa de lesne și tocmai după aceeaș cheie se vor pute excinde și părțile, ce le vor compete nouelor eparchii — propune: „Venertul Congres să enuncie mai întâiu „în principiu necesitatea împărțirii fondurilor comune între diecesa Aradului și Caransebeșului, și transpunerea lor „în administrația respectivelor consistorii eparchiali.“

Iar

considerând, că fondurile cestiunate sunt proprietate comună a dieceselor eparchiali Arad și Caransebeș;

considerând, că toți credincioșii acestor eparchii fără excepțiune sau bucurat și se bucură de beneficiile acestor fonduri; și în fine

considerând despre o parte, că nici n'ar mai fi posibil a erua, că cine și în ce măsură a contribuit la aceste fonduri, iară despre altă parte considerând și aceea, că nu atât cel ce a contribuit ce-va, ci acel pentru care s'a contribuit se consideră de proprietariu și prin urmare îndreptățit spre participarea la aceste fonduri: majoritatea comisiunii propune, ca congresul să enuncie:

a) Împărțirea fondurilor comune „între diecesa Aradului și Caransebeșului se face în proporțiunea sufletelor a credincioșilor acestor eparchii;

b) La cazul înființării de eparchii nouă, aceste se vor împărții la „aceste fonduri asemenea în proporțiunea sufletelor segregate și și vor primi competența lor de la acele diecese de la cari sau desmembrat;

c) Destinațiunea primitivă a fondurilor rămâne și după împărțire nealterată“.

Și în fine:

considerând, că fondurile comune aveau o pretensiune la erariu de 156.241 fl. v. v. (circa 62,496 fl. v. a.) din ansa defraudărilor și daunele cauzate prin organele administrative ale fondurilor comune, iară erariul avea asemenea o contra-pretensiune de 30,319 fl. 39 cr. din ansa unor anticipațiuni făcute acestor fonduri;

considerând mai departe, că Maj. Sa ces. și reg. apost. prin înalta Sa determinațiune din 3 Sept. 1874 S'a îndurat preagrațios a îngădui, ca aceste două pretensiuni să se compenseze reciproc așa, ca nici o parte să nu mai aibă a pretinde ce-va de la cealaltă sub aceste title; și

considerând în fine, că congresul național sârbesc în ședința sa din 17/29 Iunie 1875 a primit acest compromis, cu unanimitate de voturi; majoritatea comisiunii propune:

„Ca și Congresul național bisericesc să primescă această aplanare a „pretensiunilor reciproce a fondurilor „comune față de erariu, și a erariului „față de fondurile comune“.

Deputatul Popoviciu dechiară că d-sa își retrage propunerea făcută în comisiune (pentru retrimiteri la sinodele eparchiali) și se alătură la votul majorității.

Dep. Rotariu apără nedespărțirea fondurilor, dîcînd că e consult, ca națiunea și biserica noastră să constateze înaintea lumii, că profesază principiul de unitate, de reuniune și de frățietate. După convingerile mele, dîce oratorul, după cât cunosc acele fonduri citez a afirma, că despărțirea acelor fonduri este o imposibilitate nu numai morală dar și fizică. Acesta o documenteză: a) Titulatura fondurilor „fonduri comune“ prin urmare nedespărțibile; b) Natura fondurilor, din cari citează numai unele, ca: fondul școlar, la care o parte considerabilă din diecesa Caransebeșului (confiniul militar) n'a contribuit de fel, iar părțile Oradiei-mari de-și au fost obligate să contribuie, n'au contribuit decât prea puțin, rămînînd cu o mulțime de restanții. De la acest fond prin urmare confiniul militar ar fi eschis, ér Oradani si-ar primi numai datorile ca să și le încaseze; — fondul Raicici, care este fondul din averea rămasă după un preot român, cu destinațiunea d'a se înființa un institut român bănătan; tot asemenea fondul pensional și altele.

Nu poate primi votul majorității pentru că starea lucrurilor nu e luată în dréptă considerare. Judele drept are să respecte dorința petenților. Acesta în majoritate este în cazul de față contra votului majorității din comisiune, pentru că totalitatea sinodului din Caransebeș este contra despărțirii, tot asemenea o parte a sinodului din Arad. Totalitatea sinodului din Caransebeș cu minoritatea celui din Arad dau majoritatea petenților, care nu voesc despărțirea. — Un moment împedecătoriu al despărțirii este și înființarea alor două eparchii. — Că speșele de administrațiune ar fi mari, este un conceț relativ, dar neconstatat. Adevărul depinde de la relativitate. Dacă astăzi speșele sunt mari, după despărțire ar fi de 2—3 ori mai mari. — Astăzi episcopii diecesani sînt o controlă binefăcătoare, pentru că ei nu sînt nici președinți nici membri ai administrațiunii. Și așa ei au cel mai mare interes la controlarea cea mai scrupuloasă. Devenind însă fondurile sub administrațiunea episcopilor, aceștia n'ar mai fi controlători, ci membri, și prin urmare s'ar perde controla. — Este un postulat al timpului, ca banii să nu ste în cassă, ci să se de la popor. Făcînd această în fie-care diecesă vor trebui câte 4000 fl. speșe administraționali pentru una fie-care, și prin urmare speșele administrațiunii în loc să scadă, s'ar duplica sau triplica.

Din aste considerante este pentru administrarea comună — fără considerare la locul: unde.

Presidiule de părere, că nu sau considerat toate momentele referitoare la această cestiune. Natura fondurilor este a se căuta în originea lor. Ele au acea natură pre care o au cele rămase la Sârbi. Ele au fost menite pentru acoperirea lipselor din Metropolie, au avut adecă o destinațiune generală. După desfacerea de Sârbi nu s'a alterat întru nimic destinațiunea lor. Prin urmare destinațiunea fondurilor rămâne, ca în diecesele din Ungaria — afară de archidiecesă — să se acopere lipsele comune. Maiestatea Sa prin rezoluția din 1872 a hotărît, ca aceste fonduri să se administreze în Arad prin o epi-

tropie care era atunci constituită. Prin urmare starea de astăzi are sancțiunea M. Sale. Dacă s'ar hotărî împărțirea, această nu s'ar pute eșecuta fără sancțiunea preainaltă.

Dep. Popoviciu Desean susține, că ordinațiunea preainaltă se referă la fondul școlar. El purcedînd din punctul de vedere al constituțiunii arată, că după statutul org. fie care eparchie are să și manipuleze fondurile sale.

Că numirea fondurilor este: „fonduri comune“ nu este pedecă la despărțire. Numele de comune l'am dat noi, și până atunci pörta acest nume, până când noi le desfacem.

Epitropia de astăzi este numai provisorie în care privință sau făcut dispoșiții provisorice la 1864. Atunci nu eram constituiți. De loc ce sau constituit sinodele, cestiunea a venit pe tapet în sinode. Dacă sinodul din Arad a decis ca să și iae partea sa, nu se poate face forță acestei diecese.

Și din punctul de vedere al economiei este recerută împărțirea. Speșele administrative prin despărțire s'ar reduce. La ambe eparchiile sînt epitropii, cari fac superfluă epitropia comună, căci pre lângă averile cari le administreză pot administra și partea ce li s'ar adauge din fondurile comune de ađi, și așa speșele, ce se fac cu administrarea comună, sînt speșe zădarnice. Ací oratorul se provocă la Archidiecesă, pre carea o ia drept model de economie în administrare. Dar, continuă oratorul, și controla în administrarea comună este grea. Revișiunea socotelilor se întemplă separat, odată un sinod și după aceea celalalt. S'a întemplat de un sinod eparchial a dat absolutoriul de lipsă, celalalt l'a denegat. De aci s'au întemplat, de sau ales comisiuni, cari au costat mult, până au ajuns acolo de au putut chiarifica lucrul și au dat absolutoriu. — Fondurile se pot administra și fructifica în mai multe moduri. Ele nu se înmulțesc numai prin împrumuturi, căci nu se constituie o bancă de împrumuturi, nici numai prin hărții de valóre. Starea precară a hărțiilor de valóre ne constringe să ne asigurăm banii în realități. Ce se întemplă atunci când diecesele vin în incurcătura în privința manipulei, când una dîce în un chip, cealaltă în altul? Comuniunea fondurilor a provocat o jalusie între două provincii, între bănăteni și ungureni. Este interesul nostru, ca să curmăm această jalusie și să aducem linisce între frați prin împărțirea averii lor între ei însăși. Ací nu este a se lua în considerare, cine a contribuit la fonduri, ci pentru cine și pentru ce sau făcut contribuiri.

Deși M. Sa a đis, că această avere se va manipula în Arad, a đis numai pentru provisoriu și până la definitiv. M. Sa n'a putut să o dea decât unei epitropii provisorice, care are să înceteze cu înstituirea epitropiilor definitive.

Pe basa acestora primesce în principiu votul majorității din comisiune, resp. partea primă, care tracteză despre despărțirea fondurilor, rezervându-și dreptul a vorbi la partea a doua și a treia a acelei propuneri și susținînd că cea mai corespunzătoare cheie, după care s'ar împărți, ar fi numărul sufletelor, după care ađi Aradul are 3, iar Caransebeșul 2 din 5 părți.

Dep. Radulescu este pentru susținerea statului quo.

Eppul Popasu cu stat. org. § 132 și o mulțime de canone arată, că o administrare afară de Consistor și Archiereu este abnormă, anticanonică. Prelângă aceea, afirmă oratorul, administrarea comună e nepractică. Lăsînd la o parte alte considerante, amintesc numai despre absolutoriul, pre-

care spre a l da Archiereu și sinodul trebuie să și câștige convingerea despre acurateța ducerii socotelilor. Ca să și câștige cineva convingerea despre starea lucrului are lipsă de săptămâni. Dar sinodul din Caransebeș chiar să vree nu și poate câștiga convingerea despre adevărata stare a manipulei. Chiar posibilitatea de a se convinge îi este oprită, și absolutoriul se dă fără convingere deplină. Ulciorul merge la fântână până odată ne trezim că se sparge. S'ar pute întempla, ca după cum se întemplă pe la alte instituite, că ađi despre fuga unuia sau altuia manipulant cu atâta și atâta sumă, — să se întemple și la această epitropie vre-o pagubă. Atunci plătesce sinodul, plățiți asesori consistoriali, plătesce și tu draguță de vladică (ilaritate) — pentru că a-ți dat absolutoriu fără ca să aveți posibilitate a vă încredința despre starea adevărată a lucrului. — În starea normală darea de absolutor legal recere 3 ani de đile. Dacă însă s'ar întempla nenocirea cu apelații la congres, absolutoriul abia s'ar pute esopera după 5—6 ani. Administrarea este prea grea. Bani, cari se jertfesc la administrarea comună, nu sînt justificați, sînt risipiți, pentru că epitropiile eparchiali cum administreză averile lor încredințate, ar pute administra și pe cea, care până acum a consumat preste 20,000 fl. v. a.

Resoluția Majestății Sale este a se înțelege, că deocamdată fondurile se dau ore-cui spre administrare până când proprietarii legitimi vor veni să le iae, cari în rezoluție sînt diecesele.

Recomendă propunerea majorității.

La propunerea dep. Găetan desbaterea se încheie.

Dep. V. Babeș într'un discurs lung desfășură pe larg argumentele dep. Rotariu, polemizînd contra lui Desean și Popasu și trecînd la personalități. Susține, că speșele făcute cu administrația sînt esagerate, că n'au consumat nici 10% iar acestea din natura lucrului, căci fondurile primite au constat în mare parte numai din datorii de pe la privați, cari au trebuit puse în ordine și cari prin urmare au recerut speșe mari.

Face provocare la dep. Desean dacă Epitropia de ađi n'a făcut lucruri colosale, și dacă prin urmare poate fi vorba de risipa banilor spesăți în urmă face următoarea propunere.

„Considerînd marile greutăți împreunate cu împărțirea fondurilor de „sub întrebare, după natura originii „și destinațiunii lor; considerînd și „nedreptatea, ce s'ar face dieceselor „nou înființînd prin o decideră a cestiunii de împărțire fără ele; considerînd, că întru interesul frățietății „și armoniei nici odată ca acuma n'a „fost mai puțin consult a ventila îndreptățirea la aceste fonduri și a „irită spiritele spre detrimentul păcii „și armoniei necesare în sinul bisericei „reș și decisiunea asupra obiectului, „și susțină statul quo: dar recomandă dîndu-se epitropiei totă posibila economie în speșe.“

După ce iau cuvîntul din urmă Rotariu, și Pușcariu și după ce în contra protestării mai multor deputați mai vorbesce dep. Babeș încă o dată, și după unele reflexiuni și deslușiri ale Presidiului, se purcede la votare nominală, punîndu-se la vot propunerea lui Babeș și a majorității comisiunii.

Resultatul este 24 voturi pentru propunerea lui Babeș și 32 pentru a majorității din comisiune. În consecință Presidiul enuncie ca conclus propunerea comisiunii despărțirea fondurilor. Cu această ocaziune Presidiul aduce la cunoștința Congresului, că în calitatea de Metropolit fără a prejudeca conclusul congresual, doresce să se petrecă la protocol, că în Pre-

mandatului deputaților să nu se primească.

Metropolitul - president, cede presidul eppului Popasu, până ce congresul va hotărî această cauză, care îl privește pe el.

Lengher crede, că cauza este cu mult mai momentuoasă, decât a se pute hotărî la moment. Propune amânarea dezbaterii și încheierea ședinței.

Congresul primesce propunerea lui Lengher.

Ședința se încheie la 2 1/2 ore după amăzi.

Ședința XXIII

din 22 Octombrie (3 Nov.) d. pr.

Ședința se deschide la 6 ore seara. Se cetesc și se autenticează protocoalele ședințelor XX și XXI, iar autentizarea protocolului șed. XXII, nefiind încă redactat, se amână pe ședința următoare.

La ordine urmază continuarea raportului comisiunii însărcinate cu examinarea arătării părintelui Metropolit în cauza neîntrunirii congresului la termenul ordinar (1877) și în cauza celui intrunit.

Raportorul comisiunii A. Trombițaș propune: congresul luând spre cunoștință raportul pâr. Metropolit referitor la intrunirea congresului convocat pe 16 Octombrie 1877 și la convocarea congresului present, nu poate a nu-și exprima dorința, ca înalt Preșanția Sa să caute a evita pe viitor prin împlinirea esactă a datorințelor prescrise ori ce conflict cu în. minister. Și această cu atât mai vârtos, cu cât în. regim este dispus a interpreta prescrierile statut. org. în defavorul nostru. Precizarea sesiunii prezente așa ca ea să se compute dela 1 Octombrie a. c. pe trei ani următori, adică până la 1 Octombrie 1881, congresul, dorind a satisface prescripțelor stat. org. nu o poate primi de a sa, ci compută acest period dela Oct. 1877 — Oct. 1880.

Pâr. Metropolit pentru a lăsa pre congres a delibera în deplină libertate despre obiectul din chestiune, se retrage dela presidiu, cedându-l pâr. Epp. Popasu. Spre justificarea sa cu privire la neîntrunirea congresului în a. tr. arată că, a făcut atunci arătare la în. regim cu 22 zile înaintea termenului de intrunire, în credința că acest termen va fi de ajuns, cu atât mai vârtos cu cât st. org. nu ține în această privință nimic hotărât. Pentru viitor va căuta a delătura ori ce, ce ar pute să facă pedecă în această direcțiune. Cât pentru prorogarea și neîntrunirea de nou a congresului ord. din 1874, despre care raportul comisiunii nu face amintire, declară că i pare rău că s'a întâmplat, precum s'a întâmplat. Densul n'a reîntrunit acel congres, căci nu a aflat pregătit material de ajuns pentru a l supune la delibere, de altă dată fără privire la pregătirea materialului se va conforma pre deplin prescrierilor.

Dep. Găetan recomandă spre primire următoarea propunere: întrelăsarea conchemării deputaților congresului din periodul trecut la continuarea ședințelor prorogate, din motivele aduse de raportul presiului ordinar, acluse la protocol, se declară pe deplin justificată; iar interdicerea în. minister relativ la ținerea congresului convocat pe 16 Octombrie 1877 basându-se pe scurțimea timpului pentru a câștiga incuviințarea Majestații

Sale, să ia spre știință. Terminul de începere pentru sesiunea presentă să primesce cu 1/13 Octombrie 1877.

Cav. de Pușcariu e în contra pasagiului din propunerea comisiunii, care vorbește despre modul de interpretare al st. org. din partea regimului. De altcum pârtesc propunerea lui Găetan.

Dep. Lengher încât privește reîntrunirea întrelăsată a congresului din 1874, este aplecat a o escusa din motivul stărei nefavorabile a sănătății Escel. Sale pâr. Metropolit; este înse de părere că în astfel de cas datorința căpeteniei supreme a bisericii noastre este a face în astfel de casuri dispoziții, ca să nu sufere vre-o pagubă întregul. Cât pentru nepregătirea materialului pentru delibere, vorbitorul crede, că a pregătit acel material nu poate fi datorința Escel. Sale, ci a consilierilor sei, a consistoriului metropolitan. Cât pentru motivul adus de raport că, nu s'a putut întruni congresul și din cauză ca Escel. Sa a trebuit să participe la ședințele corpului reprezentativ al țerei, densul este de părere, că interesele bisericii și cauzele ei ar trebui în prima linie considerate, apoi celelalte. În urmă face o propunere în înțelesul celor tocmai înșirate, adaugând că ar fi consult a se esmite o deputațiune de 5 care să mergă la Escel. Sa, ca să-i arete urmările rele produse în metropolie din cauza neîntrunirii congresului, și să-l rōge a încungiura pre viitor astfel de pedeci.

Aceste păreri nu află spriginire în congres.

Dep. Babeș se află prea placut mișcat prin delicateta Escel. Sale pâr. Metropolit, care pârșind presidiul, a dat libertate deplină congresului spre delibere în materia din chestiune, și doresce, ca congresul să se arete și cu mai mare delicateta față de Escel. Sa. Cât pentru convocarea congresului din an. trecut, și împedecarea intrunirii lui prin neobținerea aprobării mai înalte, vorbitorul arată că, atunci a întervenit un cas pre care Escel. Sa nu l'a putut prevedea adică cazul că, ministrul cultelor a aflat de bine a supune actul de convocare mai întâiu la pertractare în consiliul ministrilor, care nu se întrunesc în tot momentul. Aceasta a fost o cauză principală care escusă pre Escel. Sa. Pentru aceea propune: congresul, luând în considerare motivele din raportul Escel. Sale, ascultând declarațiunile în. Preșanției Sale pentru viitor și vădend în fine la convocarea congresului din est timp acomodându-se procedurii poftite de puterea statului ia acele motive pe acest temei spre știință.

După ce raportul Trombițaș se apără în contra unor imputări ce i se făcure de unii vorbitori susține propunerea comisiunii în întreg cuprinsul ei; — presidiul (Eppul Popasu) pune propunerile la vot.

Congresul primesce cu majoritate propunerea lui Babeș; iar ce privește computarea termenului periodului pentru congresul present primesce propunerea comisiunii.

Același raportor raportază despre arătarea Escel. Sale pâr. Metropolit privitoare la constituirea consistoriului metropolitan resp. întregirea lui. Raportorul în conformitate cu părerea Escel. Sale cuprinsă în cea arătare propune și congresul primesce: asesorii consistoriului metropolitan în senatul scolastic și epitropesc se declară de aleși și pe viitor, iar în locurile devenite vacante prin abdicerea actualului epp. Me-

țian în senatul bisericesc, a protopresbiterului Trombițaș în senatul epitropesc și prin mărtea lui Dr. Meșotă în cel scolar, toți 3 din archidieceșă, să face alegere nouă.

Cât pentru reposatul director al gimnasiului din Brașov și fost asesor în senatul scolar raportorul propune ca congresul să-și esprime reverința sa către umbra reposatului prin sculare. — Se întemplă.

Urmază alegerea celor 3 asessori prin votare secretă. Numărul votanților 49; majoritatea absolută 25 voturi.

Pentru asesoratul în senatul bisericesc au întrunit I. Hania 24, Vicariul N. Popea 17. I. Barac 4, protosingelul Dr. Ilar. Pușcariu 3, Z. Boiu 1 vot.

Pentru asesoratul scolar au întrunit: St. Iosif director gimn. 27 v. A. Trombițaș 18 v., P. Cosma 1, Vis. Roman 1, Dr. I. Borcia 1 vot, o ședulă albă.

Pentru asesoratul epitropesc au întrunit protosingelul Nicanor Frateș 41 v., Dr. Ilar. Pușcariu 5 v. A. Trombițaș 1, Demetriu Cunțan 1 vot.

Presidiul enunță de aceleși în senatul scolar pe Stefan Iosif, în cel epitropesc pre Nicanor Frateș; iar cât pentru senatul bisericesc unde niciun candidat nu a întrunit majoritatea absolută, rămâne a se face votisare restrinsă între Vicariul Popea și protopresbiterul I. Hanea. Votisarea se amână pe ședința următoare.

Urmază raportul comisiunii finanțiere (raportor I. Ianculescu) despre cheltuelile și venitele consistoriului metropolitan din periodul din urmă. Din acest raport se vede că fundațiunea făcută de fericitul Metropolit Șaguna pentru înființarea a 2 episcopii noue s'a urcat la suma de 86,667 fl. A sporit dar cu 12,394 fl. Acest fond se administrează încă la epitropia archidieceșană.

Propunerea comisiunii de a se lua acel raport spre știință cu observarea prescrierilor st. org. se primesce, și se stabilește bugetul consistoriului metropolitan pentru anii (2) până la periodul viitor, precum urmază: secretarului consist. metrop. 1206 fl.; actuarului 600 fl.; servitorului 100 fl.; spese de cancelarie și pentru tipărituri 500 fl.; spese extraordinare 200 fl.; spesele pentru întocmirea consistoriului metropolitan 1400 fl.; chirie pentru cancelaria metropolitană 100 fl. — Acoperirea se face: a) din tacele apelatoriale cam 200 fl. restul prin retribuire în părți egale pe cele 3 diecese.

Urmază raportul aceleiași comisiuni despre rațiociniile consistoriului metropolitan, așternute de Escel. Sa pentru anii 1877—1878.

Se ia spre știință și se aprobă.

Fiind timpul înaintat ședința procimă se anuncie pe ziua următoare la 9 ore în. a. La ordine raporturile comisiunilor.

Ședința se încheie la 9 1/2 ore seara.

Varietăți.

* (Plecure). Marți seara a fost la gara de aici o înfățișare, de care rar se ved pe la noi. Escel. Sa comandant militar bar. de Ringelsheim pleca, asemenea Prés. Lor P.P. eppi Ioan Popasu și Ioan Mețian și cea mai mare parte din deputații congresuali. Oficieri, preoți, civili erau parte călători parte petrecători. Pentru comand. eșise și o companie de onore și musica militare, care esecută mai multe piese. După 6 1/2 ore se întonă imnul poporal, mașina locomobilei dete o șuerătură cum scie ea da, hoch! și vivate!, trenul pornesce....

* (Postal) Direcțiunea postelor reg. ung. din Sibiu avend în privire securitatea transporturilor cu posta între Sibiu și Agnita și între Birghiș și Agnita, a dispus, ca de la 4 Noemvrie n. comunicațiunea pe liniile aceste să fie astfel:

Între Sibiu-Agnita:

Placă de la Sibiu la 11 ore înainte de amăzi. Sosesce la Nocrichiu la 3 ore d. a. Placă de la Nocrichiu în ziua următoare la 6 ore dim. Sosesce la Agnita la 8 ore 30 minute dim. Placă de la Agnita înapoi la 3 ore d. a. Sosesce la Nocrichiu la 5 ore 30 m. Placă de la Nocrichiu în ziua următoare dimineța la 6 ore și sosesce la Sibiu în. a. la 10 ore.

Între Birghiș-Agnita:

Placă dela Birghiș dimineța la 6 ore și sosesce la Agnita dimineța la 8 ore. Placă dela Agnita înapoi în a. la 9 ore și sosesce la Birghiș în a. la 11 ore.

* Invitare la Balul ce se va arangia cu ocaziunea adunării generale a Societății pentru fond de teatru român în 17 Noemvrie 1878 c. n. în Alba-Iulia, în sala chioscului promenații din oraș în favoarea Societății pentru fondul de teatru român și a soldaților răniți în Bosnia.

Prețul de intrare: pentru persoană 1 fl. v. a., pentru familie 2 fl. v. a. Oferte se primesc cu mulțămire și se vor publica. Bilete se capetă în seara balului la cassă, până atunci în negoțatoria dlui Antoniu Csiki. Începutul la 8 ore seara.

Comitetul arangiătoriu.

* (Procuror din facultatea Văcăresci). Poliția din Bucuresci aflând din epistola, ce i-a adresat renumitul bandit Serdar, că el se află la Rusciuc, a trâmăis acolo pe un agent, investit și cu o adresă a consulatului Rusiei de aici către guvernatorul din Rusciuc.

Înfățișându-se guvernatorului, acesta trâmăite după procuror... Însă cine este procuror acolo? Procurorul actual din Rusciuc nu este altul decât acel Popoff, fost elev al școlii de medicină din Bucuresci, care în anul trecut a spart o casă de fer din cantonul dlui Niculescu din strada Lipsani, furând o mulțime de bunuri a le d-lui maior Moescu, și care, după ce a fost prins la gara de la Tergoviște în momentul când voia să plece, a fost condamnat, — dacă nu ne înțelegem, — la cinci ani de închisore. Fiind însă transportat spre penitenciarul Dobrovet, a scăpat și s'a dus preste Dunăre, iar acum este procuror la Rusciuc!!

Agentul nostru, spunend guvernatorului din Rusciuc cine este acel procuror, i-a mai atras atenția, că el este și amic intim al banditului Serdar; prin urmare acest din urmă cu greu se va putea prinde prin concursul lui Popoff.

Guvernatorul îi răspunde, că Popoff i-a dat parola de onore, că se va face om de ispravă, și de aceea l'a numit în funcția de procuror.

Cu toate acestea, Serdarul nu s'a prins dar ceea ce constatăm în această împregiurare este, că unul din cei mai importanți magistrați din Rusciuc a eșit din facultatea Văcăresci.

„Răsboiul.“

Bursa de Viena

din 4 Novembre n. 1878.

Metalierele 5%	60 60
Împrumutul naț. 5% (argint)	62 15
Împrumutul de stat din 1860	114 75
Acțiuni de bancă	783 —
Acțiuni de credit	225 50
London	111 80
Argint	100 —
Galbin	5 58
Napoleon d'aur (poli)	9 36 1/2
Valuta nouă imperială germană	57 85